

Femke Blokken

Een inleiding in vachtvriendelijk kattentrimmen

*Het idee dat
een kat een kleine
hond is, is niet
meer van deze tijd.*

Tegenwoordig is de markt van kattentrimsalons in volle bloei. Vroeger gingen mensen met hun katten naar een hondentrimmer en omdat zij geen specifieke opleiding kregen om met katten te werken, steeg de vraag naar kattentrimopleidingen. Het kattentrimmen keek men vroeger af van het hondentrimmen en hiervoor gebruikte de trimmers dezelfde materialen. In de hele huisdierensector is al verschillende jaren een revolutie aan de gang op vlak van kattenspecialisatie. Het idee dat een kat een kleine hond is, is niet meer van deze tijd. Hieruit volgde dat ook kattenvachtverzorging een update kreeg onder de naam vachtvriendelijk trimmen

Vachtvriendelijk trimmen is een onderdeel van niet-invasief trimmen. Dit houdt in trimmen terwijl je rekening houdt met een vachtvriendelijke, vachtsparende en katvriendelijke technieken en materialen. De focus van vachtvriendelijke trimmen ligt op het behouden van zoveel mogelijk gezonde vacht en een natuurlijke verharingscyclus. Een andere term die we hiervoor gebruiken is vachtsparend trimmen. We houden rekening met de natuurlijke gang van zaken van de vachtcyclus en leggen naast het behandelen van kattenvacht de nadruk op het educeren van de katteneigenaars.

De meeste eigenaars vinden kattenhaar vervelend, vooral in de rui komt regelmatig

Foto: Nathalie Vrancken

de vraag om zo snel mogelijk van al dat haar verlost te zijn. De methode van het zoveel mogelijk in een keer verwijderen van kattenhaar, te ontwollen of volledig te scheren, zijn methodes die vachtvriendelijke trimmers niet gebruiken. Op dit vlak zijn er voor- en tegenstanders. Je hebt zeker kattentrimmers die hier wel bij zweren. Dit artikel is niet bedoeld om aan te geven wat juist of fout is, maar om de kat in kwestie, individueel en met zo weinig mogelijk stress, te helpen met zijn vachtprobleem.

De reden waarom vachtvriendelijke trimmers niet achter het ontwollen, volledig scheren verwijderen van zoveel mogelijk haar staan, is omdat kattenvacht een functie heeft: het beschermen van de huid en het zorgen voor thermoregulatie. De ondervacht, ook wel wolharen genoemd, zijn zo gemaakt dat ze gemakkelijk los komen, moest de kat in het wild vast komen te zitten. Dit houdt in dat wanneer je kamt, je kan blijven kammen omdat de wolharen van zelf door loskomen. Deze wolharen zijn zowel in de winter als de zomer nodig om de kat op een juiste temperatuur te houden. Bij koud weer zetten de kattenharen zich recht zodat een isolerende luchtlaag het lichaam warmhoudt. Tijdens de zomer beschermen de dekharen tegen de zon en likt de kat aan de vacht om af te koelen. De wolharen zorgen dan voor een voldoende verspreiding van het vocht door de vacht zodat dit niet enkel op de dekharen blijft liggen.

Vaak maken eigenaars zich zorgen dat hun kat het te warm heeft, katten zijn echter van oorsprong woestindieren en kunnen relatief goed met hogere temperaturen om.

MOZAÏEKVERHARING

Een kattenvacht verhaart in een mozaïekpatroon. Niet iedere haar bevindt zich in dezelfde groeifase, waardoor de haren nooit in een keer uitvallen en de kattenhuid steeds beschermt blijft. Wanneer we een groot deel van de haren manueel gaan uitkammen of ontwollen, kan dit er voor zorgen dat de haargroeycyclus verstoord geraakt. Als dit jaren doorgaat kan dit zorgen voor meerdere haarcyclus per jaar of een permanente rui.

Foto: Maureen Vanderstraeten

Normaal gezien zijn kattenharen in de herfst en winter in rust. Wanneer er meer daglicht begint te komen, wordt de rui gestimuleerd. Katten verliezen dan eerst hun wolharen en daarna hun dekharen. Dit proces duurt de hele lente en zomer. Afhankelijk van het soort kat, kan de volledige wol- en dekhaarui 2 maal per jaar plaatsvinden. Dit laatste zien we regelmatig bij kortharige katten van het type Siamees: zeer korte vacht met zeer weinig onderwol. Een uitzondering op de "jaarlijkse" rui zijn de Perzische katten, die met hun enorme vachten vaak in een soort permanente rui zitten. Hoe langer/meer haar de kat heeft, hoe langer het volledige ruiproces duurt.

Een ander nadeel van veelvuldig kammen is dat de haarzakjes permanent beschadigd kunnen geraken, waardoor haren nog gemakkelijker los kunnen laten. Dit fenomeen zie je voornamelijk op de "gemakkelijk kambare" plaatsen zoals de rug. Belangrijk om in ons achterhoofd te houden, is dat eigenaars dit met goede bedoelingen doen

en dat ze denken dat het normaal is om een kat te kammen. Ze voelen zich zelf vaak schuldig als ze dit niet voldoende doen.

WELK ADVIES GEVEN WE DE EIGENAARS?

Als een kat zelf zijn vacht kan onderhouden en (los van overmatig verharen tijdens het ruiseizoen) geen last heeft van klitten of vilt, kan je er best van afblijven. Je hoeft dus als eigenaar helemaal niets te doen. Belangrijk voor de eigenaar om te weten is dat haar in huis bij katten hoort. Dit is geen aange-naam maar wel een normaal fenomeen. De kat heeft van de rui zelf geen last, behalve uiteraard als er sprake is van haarballen.

Als de eigenaars toch graag iets willen doen om de kat zonder vachtproblemen door hun rui te helpen, raden we hen aan om een grof microvezeldoekje vochtig te maken met lauwwarm water en hiermee zachtjes eenmalig over de katvacht de wrijven. Dit →

kan tijdens de ruiperiode dagelijks en zorgt voor relatief weinig schade aan de vacht omdat het een zachte versie van de kattentong nabootst.

Wat je bij kortharige katten met weinig onderwol in de rui ook nog kan aanbieden, is het gebruik van een (zo klein mogelijk) slickerborsteltje, waarmee de eigenaar wekelijks zachtjes door de kattenvacht kan gaan. Hou hierbij in het achterhoofd dat het niet de bedoeling is om lang op dezelfde plaats te kammen. Het is al voldoende als ze over alle plaatsen eenmalig gaan zonder te hard op de slickerborstel te duwen. Hierbij moeten ze opletten dat de pinnetjes de huid niet raken want dit zorgt voor microscopische huidbeschadigingen.

VACHTVRIENDELIJKE MATERIELEN

Alle andere kammen en borstels zoals: alle soorten harken, kammen met scheermesjes, rubberen borstels en handschoenen, fijngetande kammen, vlooiengkam enzovoort, zorgen ervoor dat er teveel haar uitgetrokken wordt dat nog niet in de fase zit om uit te vallen. Rubber kan de vacht statisch maken, wat dan weer voor een snellere klitvorming zorgt.

De enige gebruikte vachtvriendelijke materialen zijn: een mini slickerborstel, een microvezeldoekje of -handschoen, een combikam (combinatie van een fijngetande en wijdgetande kam in een) en een scheerapparaatje. Dat laatste wordt echter het meest door de trimmer zelf gebruikt en minder door de eigenaar. Om een scheerapparaat te gebruiken op een kattenhuid heb je wel wat extra achtergrondinformatie nodig vooraleer je zelf aan de slag kunt. Het

gebruik van een schaar is helemaal uit den boze, gezien de kattenhuid zo flexibel is en er gemakkelijk in de huid kan worden geknipt.

Een andere methode die vachtvriendelijke trimmers gebruiken om de kat doorheen de rui te helpen is het wassen van de kat. Dit is een methode die we over het algemeen minder gebruiken omdat een kat wassen meestal niet katvriendelijk is. Dit kan enkel indien de kat er zelf geen stress van ervaart.

COMPLEXE VACHTPROBLEMEN

Hoe zit het dan met de katten die wel vachtproblemen ervaren? Hierbij spreken we meestal over de halflangharige en langharige rassen of de kortharige met veel onderwol. Bekende rassen zijn de Pers, Maine Coon, Siberische of Noorse boskat, Ragdoll, Exotic, Britse korthaar en langhaar of de Europese langhaar met veel ondervacht.

Soms komen eigenaars met een volledig vervilt kat bij de dierenarts aan om deze dan, eventueel onder narcose, volledig kaal te laten scheren. Dit lost echter enkel het "symptoom" op en niet de reden waarom dat deze kat vervilt is. Omdat dit slechts een inleiding is in het vachtvriendelijk kattentrimmen en er met heel wat factoren rekening moet gehouden worden, breiden we hier in dit artikel niet verder over uit.

Het is belangrijk om als dierenarts samen te werken met een kattentrimmer of door te verwijzen naar een kattentrimmer. Kattentrimmers zelf verwijzen vaak door naar een dierenarts omdat plotse vachtproblemen bij katten een signaal kan zijn dat er lichamelijk iets mis is met de kat. Het is essentieel dat wij elkaar hier in ondersteunen om zo de eigenaars en katten de beste zorg te bieden.

Als je verdere vragen hebt, kan je steeds contact opnemen met jouw lokale (vachtvriendelijke) kattentrimmer. Tegenwoordig behandelde kattentrimmers regelmatig een aantal keer per maand in een dierenartspraktijk, waardoor je de complexe gevallen, gemakkelijk kan doorverwijzen.

INTERESSANTE WEETJES

- In Nederland is er al een vachtvriendelijk keurmerk voor kattentrimmers.
- Wendy Govers- Van Thiel schreef als eerste een boek over vachtvriendelijke verzorging thuis. "Een klitvrije kat zo doe je dat" legt het in heldere taal uit, hoe het baasje thuis het best voor de vacht van hun kat zorgt.

Een aantal voorbeelden van wat katvriendelijk trimmen inhoudt:

- Geen gebruik van dwangmiddelen
- De trimbeurt individueel aanpassen aan de kat bv. de trimbeurt inkorten als het voor de kat te veel wordt.
- Trimmen in een salon waar enkel katten getrimd worden en geen andere dieren zoals honden of konijnen.
- Grondig poetsen tussen twee trimbeurten door zodat de katten elkaars geur niet ruiken.
- Gebruik van een babykussen voor oudere katten of katten met artrose.
- Gebruik van afleiding tijdens de trimbeurt door natvoer, een speeltje met valeriaan of een voerpuzzel.

Het komt er op neer dat er alles aan gedaan wordt om het stressniveau van de kat zo laag mogelijk te houden.

Dierenartsen spelen ook een belangrijke rol in het katvriendelijk trimmen door samen te werken met een trimmer. Zo kunnen angstige katten een controle bij de dierenarts en een trimbeurt in 1 keer krijgen, zodat ze maar 1 stressmoment hebben. De dierenarts kan de trimbeurt ook ondersteunen met eventuele rustgevendende medicatie of bij katten met artrose door extra pijnstilling voor te schrijven.

Een laatste belangrijke opdracht is dat katten met plotse vachtproblemen gemakkelijker kunnen doorverwezen worden naar een dierenarts, om lichamelijke problemen uit te sluiten.

Kortom, het is belangrijk dat de verschillende disciplines elkaar ondersteunen en aanvullen. Zo bieden we samen de beste zorg voor katten. ●

Zet nu de stap naar Directe RX!

Nu ook met behoud van uw bestaande tafel

De voordelen van Directe RX:

- Optimale beeldkwaliteit;
- Tijds winst, geen handling van cassettes meer;
- Meer inkomsten, aantal foto's zal stijgen;
- Minder kosten, geen phosphorplaten meer nodig.

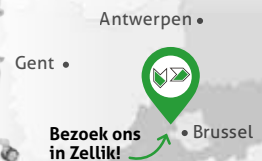
VANAF € 21,35 PER DAG

Esao te nu met gratis applicatie en 50% korting op training

MyLab X5

NU COMPLEET VOOR € 12.395,-

Bezoek ons in Zellik!

Bezoek het kantoor, showroom en servicecentrum van UD-Vet in Brussel (Zellik). Maak een afspraak met onze accountmanagers.

Jan Van Genechten
0472 38 15 13

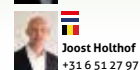
Sophie Hooghuys
0470 72 27 22

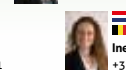
Michel Bruyère
0470 04 16 66

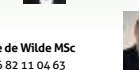
Ronald van den Boomen
0470 03 31 45

Joost Holthof
+31 6 51 27 97 61

Ineke de Wilde MSc
+31 6 82 11 04 63

Jelte Veldman
+31 6 51 35 86 29

Digitale röntgen en CT scanners • Dentale apparatuur • Echografie • Anesthesie • Endoscopie
Laparoscopie • Tafels en kooien • Reiniging en sterilisatie • Verlichting en operatielampen

UD-Vet | Z3 Doornveld 123, 1731 Zellik | T 02 660 16 30
info@ud-vet.be | www.ud-vet.be

Wie is Femke Blakken

- Vachtvriendelijk kattentrimster bij Kattentrimsalon Maison du Chat
- www.maisonduchat.be